

**Voortgangsrapportage uitvoering – monitoring GIDEON.
Nummer 01, december 2008.**

Geonovum, Amersfoort.

December 2008.

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
Hoofdstuk 2	Managementsamenvatting	5
Hoofdstuk 3	GIDEON implementatiestrategieën	9
	3.1 Inbedding geo in e-dienstverlening	9
	3.2 Wettelijke geo-basisregistraties	11
	3.3 INSPIRE implementatie	13
	3.4 Aanbodoptimalisatie	15
	3.5 Ketensamenwerking	17
	3.6 Randvoorwaarden voor economische waardecreatie	19
	3.7 Kennis, innovatie en educatie	21
Hoofdstuk 4	Verantwoording	23
Bijlage	Integrale planning en voortgang GIDEON 2008-2012	24

Hoofdstuk 1

Inleiding

Voor u ligt de eerste tussenrapportage over de voortgang van GIDEON. Hierin wordt een beeld geschetst van de activiteiten die in het kader van GIDEON in 2008 hebben plaatsgevonden en een vooruitblik gegeven naar 2009.

De nota GIDEON is begin dit jaar vastgesteld door het GI-beraad en door de landelijke Regiegroep Dienstverlening en e-overheid. Bestuurlijke verankering heeft plaatsgevonden door de Minister van VROM. Zij heeft de nota aangeboden aan de Tweede Kamer. De beleidsverantwoordelijkheid en regie voor de uitvoering van GIDEON ligt daarmee bij het Ministerie van VROM. Het GI-beraad treedt daarbij op als stuurgroep en bewaakt in die rol onder andere de voortgang en samenhang in de uitvoering. Het Ministerie van VROM heeft Geonovum gevraagd om in diens rol als kenniscentrum een actieve ondersteunende rol te spelen bij de monitoring van GIDEON.

In GIDEON staat als één van de eerste stappen in het realisatietraject benoemd het opstellen van

een nader uitgewerkte (detail-)planning met als doel een overzichtelijk beeld te geven van alle mijlpalen en de samenhang tussen de mijlpalen en implementatiestrategieën. De in deze rapportage opgenomen routekaarten zijn een eerste aanzet hiertoe. Zij zullen gebruikt worden voor de periodieke monitoring van de ontwikkeling van de basisvoorziening geoinformatie Nederland en de basis vormen voor het opstellen van de jaarlijkse voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer, het onderhouden van contacten met de strategiehouders, het periodiek informeren van het GI-beraad over de stand van zaken, het meedenken bij het oplossen van eventuele knelpunten die de implementatie belemmeren, enz.

In deze voortgangsrapportage is gekozen voor een compacte opzet met veel beeldmateriaal zodat in één oogopslag zichtbaar wordt hoe de uitvoering van GIDEON zich ontwikkelt. De in GIDEON genoemde mijlpalen zijn, mits tijdspecifiek vermeld, in de routekaart weergegeven als cirkels met een vette omranding, de harde mijlpalen. De 'zachte' mijlpalen in de routekaart (grijze omranding) zijn mijlpalen die niet of niet specifiek in GIDEON zijn benoemd, maar wel essentieel zijn voor de

implementatie van GIDEON. Aan de cirkels is op basis van voortgangsinformatie van de GIDEON strategiehouders een rode, oranje of groene kleur toegekend. Rood geeft aan dat de planning niet gehaald wordt, oranje dat de planning onder druk staat en groen dat de planning op schema ligt.

In de managementsamenvatting is een totaaloverzicht opgenomen van de integrale planning en voortgang GIDEON voor 2008-2009 en wordt een algemeen beeld geschetst van de voortgang van GIDEON. In hoofdstuk 3 zijn detailoverzichten per implementatiestrategie opgenomen op basis waarvan de voortgang beschreven wordt. Hoofdstuk 4 geeft de verantwoording voor de werkwijze die gevolgd is voor deze monitoring.

Deze eerste tussenrapportage over de voortgang van GIDEON heeft een voorlopig karakter en dient als opmaat voor de jaarlijkse rapportage over GIDEON. De jaarlijkse rapportage GIDEON zal in de zomer 2009 gereed zijn, een jaar nadat de nota is aangeboden aan de Tweede Kamer.

Hoofdstuk 2

Managementsamenvatting

Algemeen beeld 2008

De eerste halfjaarlijkse tussenrapportage over de uitvoering van GIDEON levert een gemengd beeld op met een licht positieve ondertoon. Op onderdelen wordt de uitvoering van GIDEON actief en voortvarend opgepakt door de strategiehouders en kunnen ook reeds een aantal concrete mijlpalen en eerste successen worden bijgeschreven. Op andere onderdelen geldt dat het daadwerkelijk op gang komen van de uitvoering een langere aanloop vergt dan oorspronkelijk was bedacht. Op sommige onderdelen is nog geen enkel initiatief genomen.

De belangrijkste eerste successen zijn:

- Het honoreren van het verzoek tot een bijdrage uit de middelen van het Programma Vernieuwing Rijksdienst (PVR) voor de uitvoering van het project “Publieke dienstverlening op de kaart (PDOK)”;
- De samenwerking op tactisch niveau tussen ICTU, GBO.Overheid en

Geonovum (o.a. gericht op de uitvoering van het NUP);

- De oplevering van een werkend nationaal georegister (proof of concept);
- De voortgang rondom de wettelijke geobasisregistraties, met name rondom de BRO, BGT en de financiering van de Basisregistratie Topografie;
- Instellen van het INSPIRE-programmabureau.

Mijlpalen waarvan de planning en realisatie onder druk staan zijn:

- Het maken van heldere en samenhangende afspraken tussen de drie ministeries (VROM, BZK en EZ) over de onderlinge taakverdeling bij het inbedden van het gebruik van geoinformatie in de e-dienstverlening;
- Het tempo waarin het PDOK-traject wordt uitgevoerd. Materieel zal de kwartiermakersfase pas begin volgend jaar echt van start (kunnen) gaan.

De belangrijkste mijlpalen die vrijwel zeker niet op tijd zullen worden gehaald, zijn:

- De tijdige vaststelling van strategiehouders op operationeel niveau

voor een aantal ketens die deel uitmaken van de implementatiestrategie Ketensamenwerking. Dit geldt met name voor de ketens leefomgeving, mobiliteit en gebiedsontwikkeling stedelijk gebied/wijken;

- Het –mede als gevolg hiervan– tijdig opgeleverd krijgen van de plannen van aanpak voor de hierboven genoemde ketens;
- Het duurzaam operationeel krijgen van de GDI Rampenbestrijding & Crisismanagement voor landelijke (en regionale) gebruikers;
- Het helder krijgen van de diverse (deel-)strategiehouders binnen de (gecombineerde) implementatiestrategie Kennis, Innovatie en Educatie.

Conclusies

Een goed begin is het halve werk. Voor de uitvoering van GIDEON tot nu toe is dit evenwel een te optimistische kijk op de zaak. Veeleer is sprake van een half goed begin en ligt vrijwel het hele werk nog voor ons.

Hoopgevend is dat er wel degelijk al een aantal betekenisvolle eerste successen kan worden geregistreerd en dat GIDEON ook wel degelijk

een impuls geeft aan het niveau van activiteit en van samenhang en samenwerking binnen (en buiten) het geo-werkveld.

De uitdaging voor 2009 is om het goede te behouden en het voor verbetering en versterking vatbare ook concreet te benoemen en bij de kop te vatten. Het relatief hoge ambitieniveau van GIDEON maakt een alerte monitoring en sturing noodzakelijk. Een goede prioritering van acties moet zorgen voor een realistische en adequate aanpak voor de uitvoering van GIDEON in de komende periode.

Aanbevelingen

Op korte termijn behoeven de navolgende strategieën speciale aandacht van het GI-beraad:

- gebruik geo in e-dienstverlening;
- de ketensamenwerking;
- de strategie m.b.t. kennis, innovatie en educatie.

Concreet wordt aan het GI-beraad het volgende aanbevolen:

- 1) Adviseer het Ministerie van VROM om te zorgen voor nadere afstemming tussen de ministeries VROM, BZK en EZ en concrete afspraken te maken over de

taakverdeling bij het gebruik van geo-informatie in de e-dienstverlening;

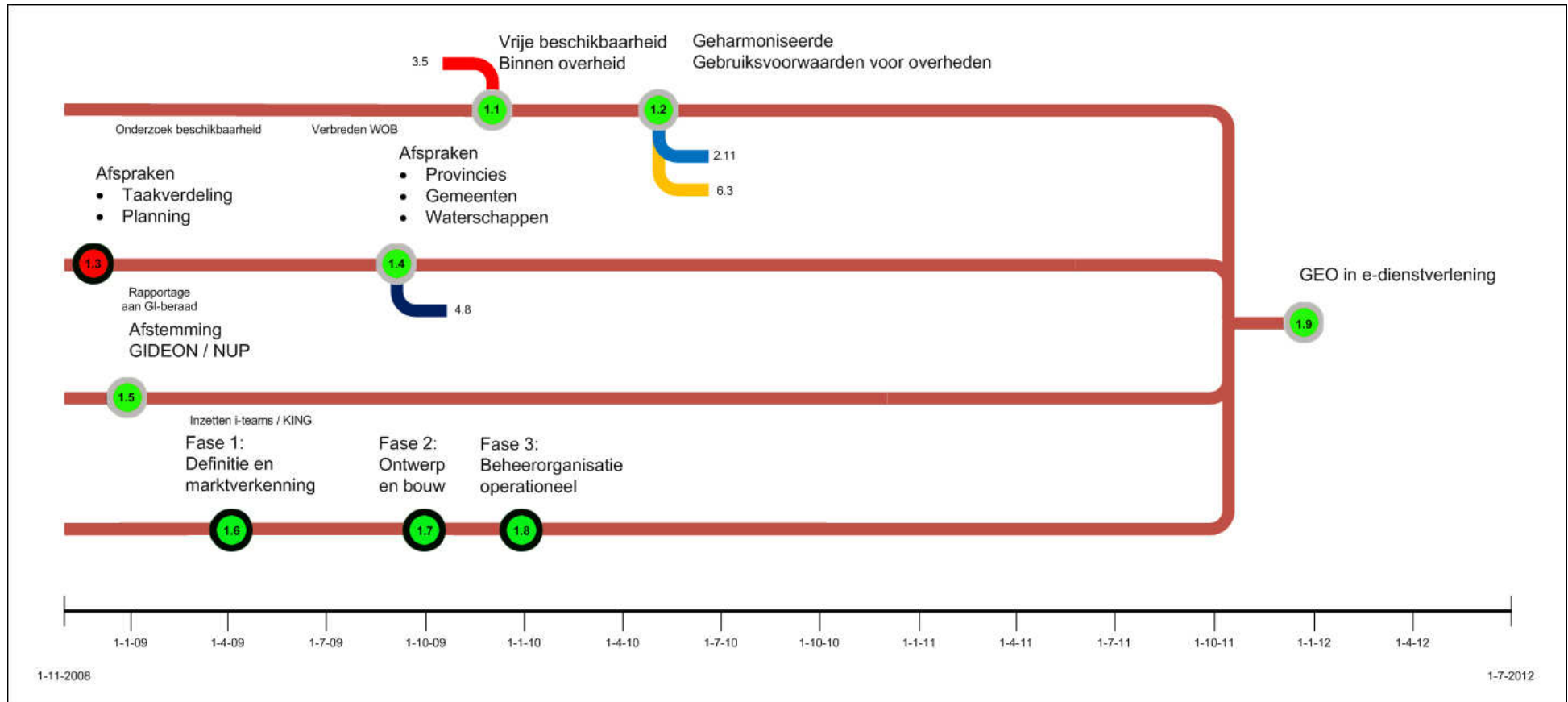
- 2) Adviseer aan de vertegenwoordiger in het GI-beraad van het ministerie van V&W voor de keten *mobiliteit* en aan de vertegenwoordiger van het ministerie van VROM voor de ketens *duurzame leefomgeving* en *gebiedsontwikkeling stedelijk gebied/ wijken* om via de strategische agenda van het GI-beraad concreet aan te geven hoe binnen het ministerie de ketens concreet zijn belegd, welke activiteiten en planning hierbij horen en op welke termijn het op te stellen plan van aanpak aan het GI-beraad ter vaststelling zal kunnen worden aangeboden. Het Kadaster is bereid om hier een actieve bijdrage aan te leveren
- 3) Adviseer aan EZ om strategie 6 voortvarend op te pakken door een actieve opstelling bij de discussies over het wetsvoorstel markt-overheid en de discussie over beschikbaarheid van geo-informatie voor waardecreatie door het bedrijfsleven.
- 4) Neem op zo kort mogelijke termijn een nader en concreet besluit over het

strategiehouderschap voor elk van de drie onderdelen binnen implementatiestrategie 7 (Kennis, Innovatie en Educatie). Start hiertoe gesprekken met de diverse actoren en stakeholders (o.a. de ministeries van OCW en EZ, De Nederlandse Commissie voor Geodesie en Stichting Arbeidsmarkt Geodesie en Geo-informatie).

Algemene aanbevelingen:

- 5) Tref maatregelen om de continuïteit van de monitoring van de uitvoering van GIDEON voor de komende jaren te garanderen;
- 6) Bewaak tijdige afstemming op bestuurlijk niveau met het ministerie van BZK over de jaarlijkse rapportages van e-overheid en GIDEON aan de Tweede Kamer (zowel op inhoud, vorm als timing).
- 7) Adviseer aan alle strategiehouders om de routekaarten voor 'hun' implementatiestrategie nader uit te werken, te toetsen en vanaf nu ook te gaan onderhouden. Hierbij praktische ondersteunt door Geonovum.

Routekaart inbedding geo in e-dienstverlening

Hoofdstuk 3

GIDEON implementatiestrategieën

3.1 Inbedding geo in e-dienstverlening

Met deze strategie wordt beoogd geo-informatie een volwaardige plek te geven in de e-dienstverlening. Er wordt gewerkt volgens vier sporen. De afgelopen periode zijn de eerste stappen gezet voor:

- 1) vrije beschikbaarheid geo-informatie;
- 2) afspraken tussen de verschillende overheids-partijen over gebruik in e-dienstverlening;
- 3) afstemming GIDEON en NUP;
- 4) het realiseren van een set generieke geo-informatie services (BZK/ICTU-project GEOZET).

Vrije beschikbaarheid geo-informatie

In het kader van **mijlpaal 1.1: vrije beschikbaarheid geo-informatie binnen overheid** heeft het GI-beraad op 30 september jl. besloten tot een onderzoek naar de feitelijke en juridische aspecten van vrije beschikbaarheid. Dit onderzoek moet medio 2009 gereed zijn en moet handvatten aanreiken voor het komen tot 'geharmoniseerde gebruiksvoorwaarden' (**mijlpaal 1.2**) in 2010. Hiermee zijn de benodigde acties voor het

bereiken van deze mijlpalen in gang gezet en liggen deze in principe op schema. Overigens is de werkgroep die het onderzoek gaat uitvoeren tot nu toe nog niet bijeen geweest en is er bijgevolg nog geen start gemaakt.

Gebruik geo-informatie in e-dienstverlening

Er hebben tot nu toe geen specifieke activiteiten plaatsgevonden in het kader van **mijlpaal 1.3: afspraken en taakverdeling over het gebruik van geo-informatie in de e-dienstverlening**. Nadere afstemming tussen VROM, BZK en EZ moet nog plaatsvinden. Vanuit VROM zijn tot nu toe geen specifieke activiteiten geïnitieerd voor **mijlpaal 1.4: afspraken met provincies, gemeenten en waterschappen over gebruik van geo-informatie in de e-dienstverlening**. Hier wordt deels invulling aan gegeven via het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP). Voor 2009 is het aan het ministerie van VROM om de hiervoor benodigde activiteiten te initiëren.

Afstemming GIDEON en NUP

In het kader van **mijlpaal 1.5: afstemming GIDEON en NUP** is door ICTU, GBO en Geonovum een eerste samenwerkingsagenda opgesteld. Nadere bestuurlijke afstemming

tussen de ministeries VROM, BZK, EZ en IPO en VNG moet in 2009 plaatsvinden.

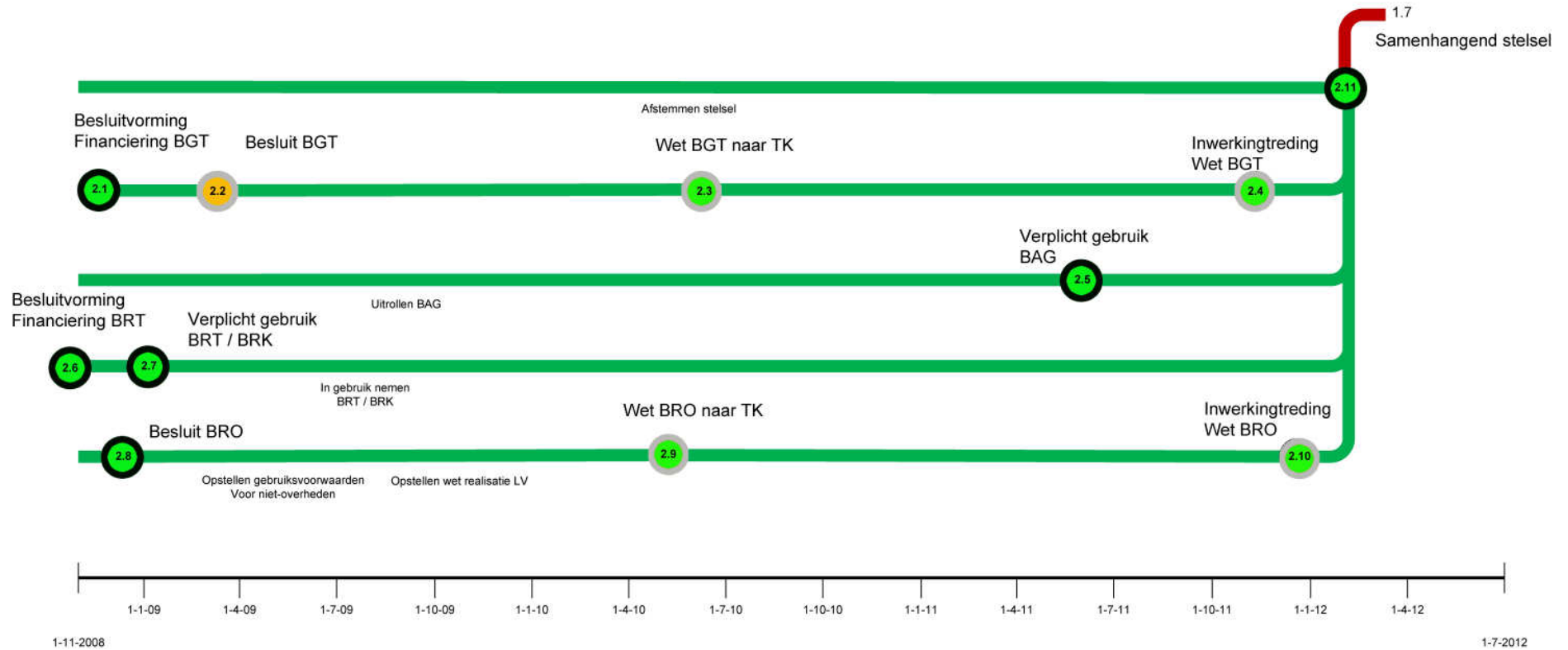
GEOZET

Het project GEOZET (**mijlpaal 1.6 tm 1.8**) heeft als doel het realiseren van een generieke voorziening voor het zoeken en tonen van geo-informatie voor de frontoffices van de e-overheid: in het bijzonder overheid.nl. Dit moet het mogelijk maken voor verschillende frontoffices geo-informatie op een makkelijke manier te ontsluiten voor burgers en bedrijven. Hiervoor wordt op dit moment een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. In 2010 zullen de resultaten moeten worden opgeleverd.

Vooruitblik 2009

Overheidsbreed geldt het NUP als een belangrijke prioriteit en focuspunt voor de e-dienstverlening. Geo-informatie hier een goede plek in geven is van groot belang. Dit vraagt zowel van het GI-beraad als van de Regiegroep Dienstverlening en e-overheid de nodige aandacht, samenwerking en afstemming.

Routekaart wettelijke geo-basisregistraties

3.2 Wettelijke geo-basisregistraties

Het doel van deze strategie is de wettelijke geo-basisregistraties integraal onder deel te laten zijn van de basisvoorziening geo-informatie

Nederland en van het landelijke stelsel van

authentieke basisregistraties. Het gaat hierbij om:

- 1) Basisregistratie grootschalige topografie (BGT);
- 2) Basisregistratie Adressen/Gebouwen (BAG);
- 3) Basisregistratie Kadaster/ Topografie (BRK en BRT);
- 4) Basisregistratie Ondergrond (BRO).

Deze basisregistraties moeten onderling een samenhangend stelsel gaan vormen. Voor alle basisregistraties geldt dat dit wettelijke trajecten zijn met vastgestelde mijlpalen en termijnen die gehaald moeten worden.

Basisregistratie grootschalige topografie (BGT)

In de begroting van 2009 zijn de benodigde middelen voor investeringen en exploitatie opgenomen (**mijlpaal 2.1**). Naar verwachting zal de Minister van VROM het besluit tot realisatie van deze basisregistratie nemen in 2009 (**mijlpaal 2.2**). Voor het vervolg geldt als indicatieve planning dat de wet BGT in juni 2010

naar de Tweede Kamer (**mijlpaal 2.3**) gaat en op 1-1-2012 inwerking treedt (**mijlpaal 2.4**).

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

De uitrol van de BAG loopt. Gemeenten moeten op 1 juli 2009 hun complete BAG opleveren. Naar verwachting gaan nogal wat gemeenten deze deadline niet halen, omdat ze inhoudelijk en organisatorisch nog niet klaar zijn. Voor het realiseren van **mijlpaal 2.5** in 2011, het verplicht gebruik van de BAG, is dit een knelpunt. De gemeenten worden echter actief benaderd om het gebruik zoveel mogelijk te stimuleren voor de wettelijke verplichting in 2011.

Basisregistratie Kadaster en Topografie

De kosten van bijhouding en ontwikkeling van de basisregistratie Topografie zijn met ingang van 2009 centraal gefinancierd, over de leveringskosten vindt nog overleg plaats (**mijlpaal 2.6**).

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

Zowel de stuurgroep als het GI-beraad hebben de minister van VROM positief geadviseerd ten aanzien van de instelling van de BRO. Medio december neem de ministerraad een definitief besluit over de instelling van de BRO (**mijlpaal**

2.8). Uitgaande van een positieve beslissing zal 2009 vooral in het kader staan van realisatie, onder andere het opstellen van het wetsvoorstel en het opzetten van een landelijke voorziening. Dit planning is gericht op het aanbieden van de BRO aan de tweede kamer in juni 2010, (**mijlpaal 2.9**). De inwerkingtreding wordt voorsnog voorzien op 1-1-2012 (**mijlpaal 2.10**).

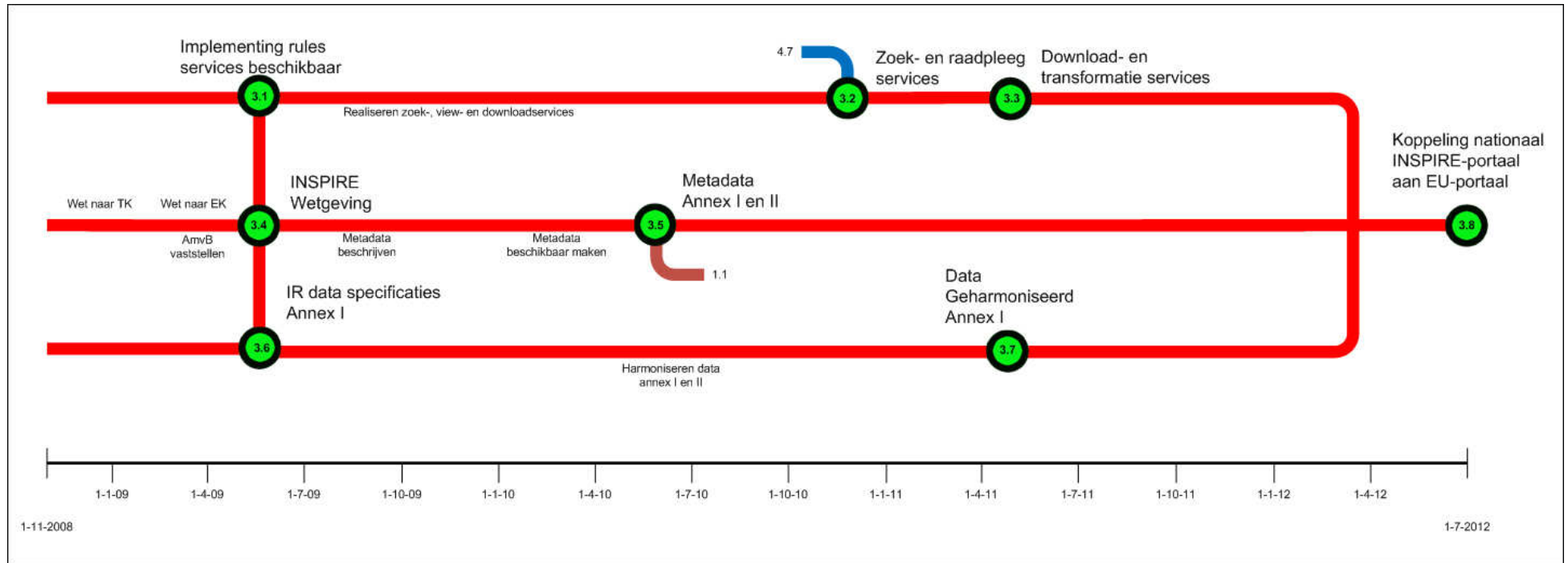
Samenhangend stelsel van geo-basisregistraties

In 2011 moet alle basisregistraties operationeel zijn en een samenhangend stelsel vormen (**mijlpaal 2.11**). Afstemming vindt plaats door VROM als verantwoordelijk ministerie voor de geo-basisregistraties en met overige partijen binnen het stelseloverleg basisregistraties. Een goede aansluiting van de geo-basisregistraties op elkaar en op alle andere authentieke basisregistraties is voor de komende periode een belangrijk aandachtspunt.

Vooruitblik 2009

Belangrijkste aandachtspunt voor 2009 zal zijn het pro-actief en alert (blijven) sturen en regisseren enerzijds en het effectief bevorderen en ondersteunen van de implementatie bij de bronhouders anderzijds.

Routekaart INSPIRE implementatie

3.3 INSPIRE implementatie

Het doel van deze strategie is om de Europese kaderrichtlijn INSPIRE in Nederland tijdig, duurzaam en kwalitatief hoogwaardig te hebben geïmplementeerd. Hiermee wordt het aanbod, de kwaliteit en de beschikbaarheid van geo-informatie vergroot. In Nederland moeten in het kader van INSPIRE:

- 1) diverse services ingericht zijn;
 - 2) wet- en regelgeving aangepast zijn;
 - 3) metadata beschikbaar zijn;
 - 4) data geharmoniseerd zijn en
 - 5) een INSPIRE-portaal gerealiseerd zijn.
- Hieraan zijn diverse tussentijdse mijlpalen gekoppeld. Het Ministerie van VROM is eindverantwoordelijk voor INSPIRE. De implementatie-ondersteuning is door het ministerie van VROM opgedragen aan Geonovum.

INSPIRE services

De uitvoeringsregels voor alle services (zoek-, raadpleeg-, download-, transformatie-, en services) vast te stellen door de Europese Commissie zijn uiterlijk op 15 mei 2009 beschikbaar (**mijlpaal 3.1**). Deze zijn noodzakelijk voor de realisatie van de zoek- en

raadpleegservices in Nederland op 15 november 2010 (**mijlpaal 3.2**) en download- en transformatieservices op 15 mei 2011 (**mijlpaal 3.3**). Dit traject is onderdeel van het programma INSPIRE waarvan in januari een gedetailleerd projectplan beschikbaar komt. De implementatie verloopt vooralsnog volgens plan, zij het dat de termijnen met name voor de bronhouders erg kort zijn.

Wet- en regelgeving opgesteld en aangepast

De wetgeving voor INSPIRE is voorbereid en onlangs naar Tweede Kamer gegaan. Op 15 mei 2009 moet de Nederlandse INSPIRE wet in werking treden (**mijlpaal 3.4**). Knelpunt hierbij is dat de meeste Europese uitvoeringsregels nog niet beschikbaar zijn en deze pas na 15 mei 2009 zonodig als algemene maatregelen van bestuur kunnen worden doorvertaald naar de Nederlandse situatie. Versnelling / beïnvloeding hiervan is nauwelijks mogelijk.

Metadata Annex I en II

Op basis van de uitvoeringsregels moeten bronhouders van Annex-I-en-II-data hun metadata beschrijven en beschikbaar maken. Op 15 mei 2010 moet alle Annex-I-en-II-data beschreven en beschikbaar zijn (**mijlpaal 3.5**).

Knelpunten hierbij zijn de beschikbare capaciteit, kennis, techniek en budget bij de bronhouders. Het is belangrijk om de betreffende bronhouders in een vroeg stadium bewust te maken en hen in voldoende mate te ondersteunen.

Dataharmonisatie

De uitvoeringsregels dataspecificaties Annex I, vast te stellen door de Europese Commissie, zijn uiterlijk op 15 mei 2009 beschikbaar (**mijlpaal 3.6**). Het is zeer de vraag of dit tijdig gaat lukken. Ook hier is versnelling / beïnvloeding van het proces nauwelijks mogelijk.

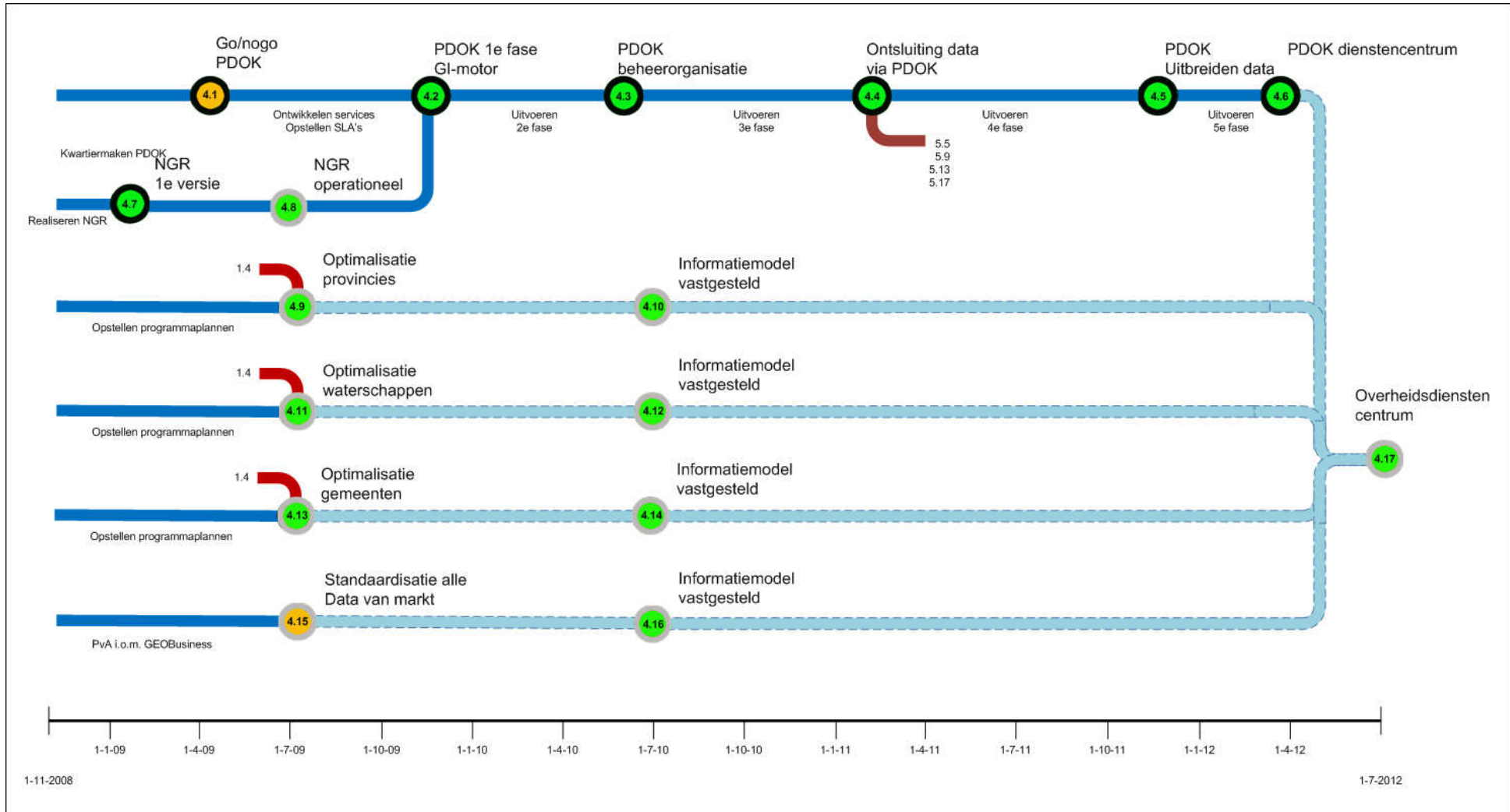
Nationaal INSPIRE-portaal

In 2012 moet het nationale INSPIRE-portaal volledig operationeel zijn en gekoppeld zijn aan het EU INSPIRE portaal (**mijlpaal 3.9**). Door het GI-beraad is besloten het INSPIRE-portaal integraal onderdeel te laten zijn van het nationaal georegister (mijlpaal 4.7).

Vooruitblik 2009

Strakke planning van en alerte (bij-)sturing op het INSPIRE-implementatieproces is / blijft van groot belang. De afhankelijkheid van de door 'Europa' vast te stellen uitvoeringsregels is zeer bepalend voor het succesvol realiseren van deze strategie.

Routekaart aanbodoptimalisatie

3.4 Aanbodoptimalisatie

Het doel van deze strategie is dat alle georegistraties van de overheid en private bronhouders digitaal beschikbaar, vindbaar, toegankelijk en uitwisselbaar zijn en het beheer hiervan efficiënt en kosteneffectief ingericht is.

Hiervoor lopen verschillende sporen:

- 1) op rijksniveau het samenwerkingsinitiatief Publieke Dienstverlening Op de Kaart (PDOK);
- 2) realisatie van het Nationaal georegister;
- 3) Provinciale aanbodoptimalisatie;
- 4) Aanbodoptimalisatie waterschappen;
- 5) Gemeentelijke aanbodoptimalisatie;
- 6) Standaardisatie marktgegevens.

Publieke dienstverlening op de kaart

Het plan voor PDOK is ingediend bij het Programma Vernieuwing Rijksdienst (Ministerie BZK) en recentelijk geaccepteerd. Momenteel bevindt PDOK zich in de aanloop naar de kwartiermakersfase, waarin het programma voor de komende vier jaar nader wordt uitgewerkt. In het voorjaar van 2009 is dit gereed, waarna een go-nogo- besluit wordt genomen door de deelnemende partijen (**mijlpaal 4.1**). Daarna wordt begonnen met de uitvoering waarin in de eerste fase een beperkt aantal datasets door

middel van services en af te sluiten SLA's zal worden ontsloten (**mijlpaal 4.2**). Daarna zal de uitvoering van de vervolgfases (2 t/m 5) plaatsvinden.

Realisatie van het Nationaal georegister (NGR)

De acties om het NGR te realiseren zijn gaande en een eerste prototype is inmiddels operationeel (**mijlpaal 4.7**) als proof of concept. Tijdens het mondiale GSDI-congres in Rotterdam in juni 2009 wordt het NGR officieel gelanceerd (**mijlpaal 4.8**). De gestandaardiseerde metadata van de GIDEON top 77 datasets (zie bijlage I GIDEON-rapport) zal dan opgenomen zijn in het NGR. In 2009 zal het aantal datasets en services verder worden uitgebreid. Het NGR zal dan onderdeel gaan uitmaken van PDOK en duurzaam beheerd gaan worden door de PDOK-beheersorganisatie.

Provinciale aanbodoptimalisatie

Een breed samengestelde werkgroep vanuit de provincies is momenteel onder leiding van het IPO aan de slag om een programmaplan op te stellen. Dit plan is naar verwachting klaar in maart 2009 en is afgestemd met de VNG (**mijlpaal 4.9**).

Aanbodoptimalisatie waterschappen

De waterschappen zullen hun geo-ambities de loop van 2009 in het GI-beraad benoemen (**mijlpaal 4.11**). Onderdeel hiervan zal de bouw van een gemeenschappelijke voorziening voor de uitwisseling van geo-informatie zijn .

Gemeentelijke aanbodoptimalisatie

Over de gemeentelijke ambities ten aanzien van aanbodoptimalisatie zal nader overleg plaatsvinden tussen het ministerie van VROM, de VNG en Dataland (**mijlpaal 4.13**).

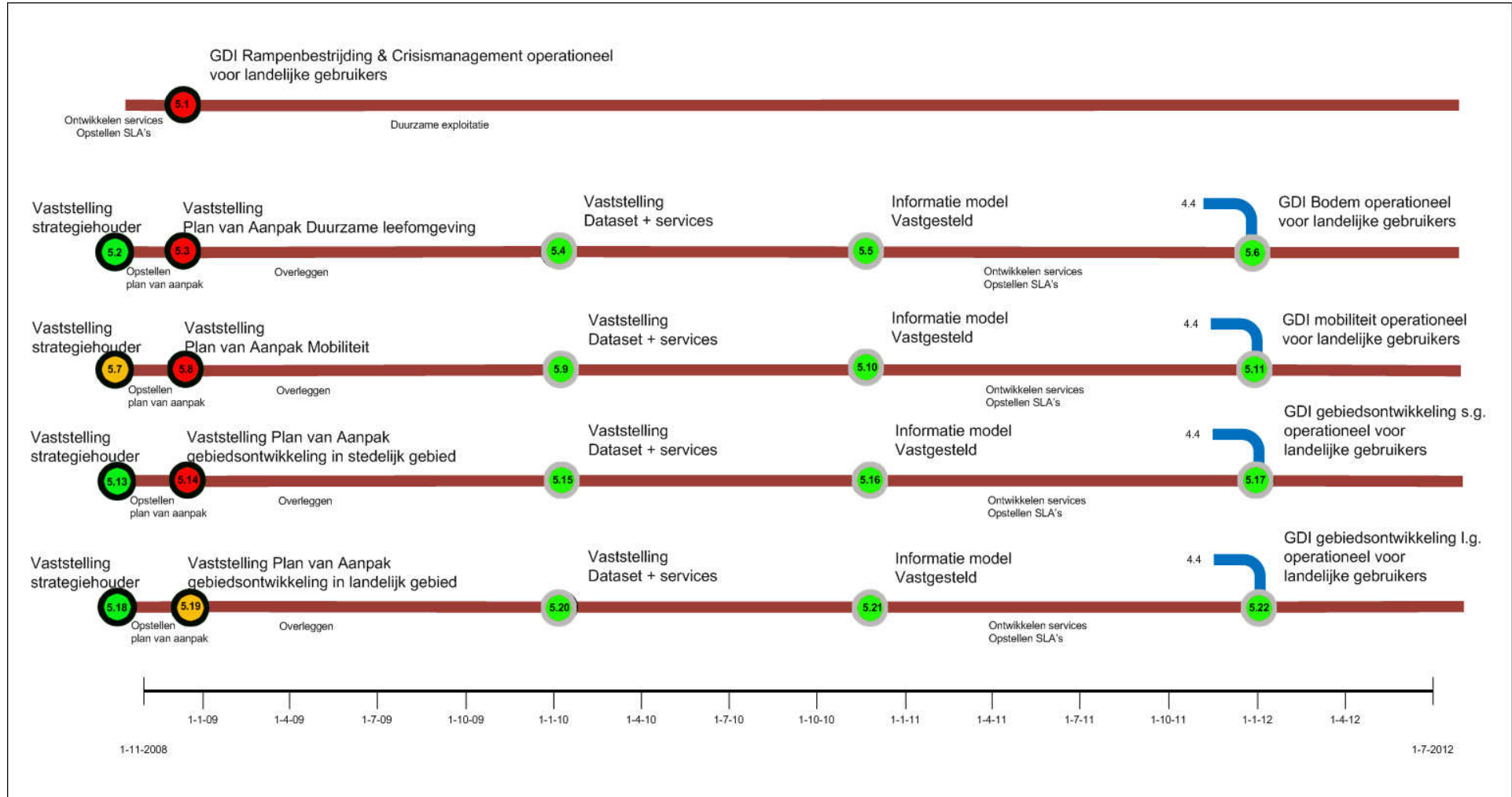
Standaardisatie van geo-informatie bedrijfsleven

Afstemming en het maken van afspraken met de bronhouders uit de private sector vindt nog niet op gestructureerde wijze plaats. Hiervoor moet in 2009 in samenwerking met de branchevereniging Geobusiness een programmaplan worden opgesteld (**mijlpaal 4.15**).

Vooruitblik 2009

De uitdaging voor 2009 is om enerzijds alle reeds lopende initiatieven krachtig voort te zetten en om anderzijds met name de aandacht voor optimalisatie van het aanbod aan geo-informatie bij gemeenten, waterschappen en marktpartijen verder te vergroten.

Routekaart ketensamenwerking

3.5 Ketensamenwerking

Met ketensamenwerking wordt beoogd in een aantal kansrijke en maatschappelijk relevante beleidsketens het gebruik van geo-informatie actief te stimuleren. Bij de keuze voor ketens is aangesloten bij de pijlers uit het coalitieakkoord van het kabinet. De komende jaren zal de focus daarom liggen op de volgende beleidsketens:

- 1) rampen- en crisismanagement;
- 2) duurzame leefomgeving;
- 3) mobiliteit;
- 4) gebiedsontwikkeling stedelijk gebied/wijken;
- 5) gebiedsontwikkeling landelijk gebied.

Voor elke beleidsketen wordt een plan van aanpak opgesteld, een set van basisgegevens, services ontwikkeld en beheerd en worden informatiemodellen vastgesteld.

Rampen- en crisismanagement

In 2006 is het project voor de inrichting van een Geo Data Infrastructuur Rampenbestrijding en Crisismanagement (GDI R&C) gestart. Fase 2 van het project GDI R&C is begin 2008 afgerond en thans dient door de Dienst Regelingen van het ministerie van LNV het beheer nader te worden ingevuld (**mijlpaal 5.1**). Omdat de uitvoering hiervan problematisch verloopt, is door

het GI-beraad in september jl. besloten om een bestuurlijke taskforce in te stellen. Deze taskforce bereidt een advies aan het GI-beraad voor ter oplossing van de geconstateerde knelpunten.

Duurzame leefomgeving

Het ministerie van VROM is de strategiehouder voor de keten duurzame leefomgeving (**mijlpaal 5.2**) en richt zich in eerste instantie op de informatievoorziening van de keten rondom het bodembeleid (BIELLS, IMBOD, convenant bodem). VROM en partners hebben momenteel nog geen plan van aanpak om invulling te geven aan de ketensamenwerking (**mijlpaal 5.3**).

Mobiliteit

Het ministerie van V&W staat in GIDEON genoemd als strategiehouder. Het ontbreekt echter nog aan een operationeel aanspreekpunt die invulling geeft aan deze strategie (**mijlpaal 5.7**). Er is op dit moment dan ook geen plan van aanpak (**mijlpaal 5.8**).

Gebiedsontwikkeling stedelijk gebied/wijken

Het ministerie van VROM is de strategiehouder voor de ketensamenwerking gebiedsontwikkeling stedelijk gebied/wijken (**mijlpaal 5.12**). Er is nog geen plan van aanpak (**mijlpaal 5.13**). Wel is

sinds oktober 2008 de leefbaarometer in de lucht. Er zijn echter geen concrete verdere activiteiten gepland voor 2009.

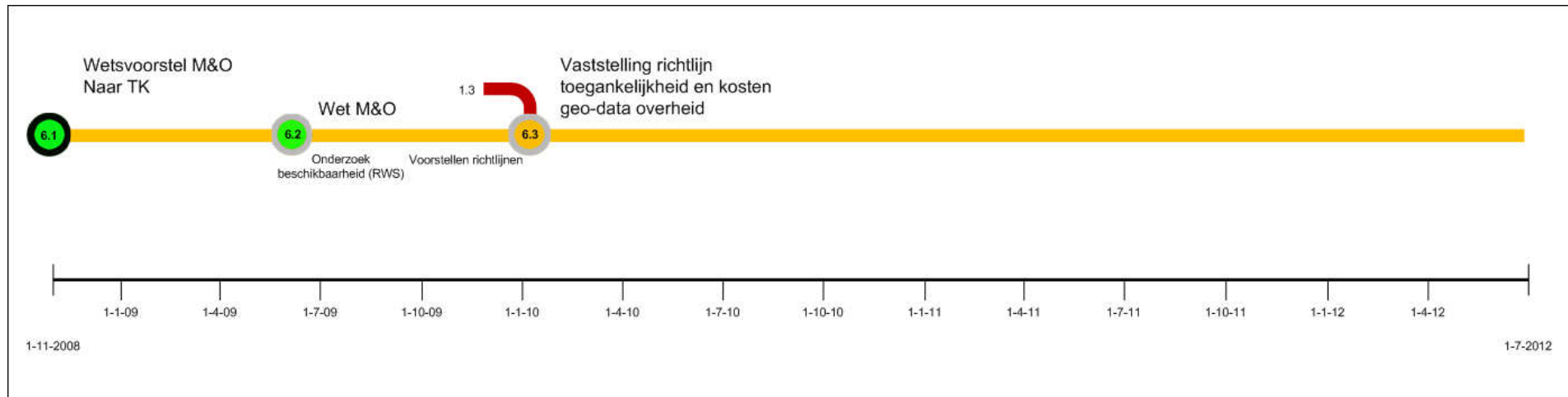
Gebiedsontwikkeling landelijk gebied

Het ministerie van LNV en het IPO hebben hun rol als strategiehouder voor de ketensamenwerking gebiedsontwikkeling landelijk gebied (**mijlpaal 5.17**) gezamenlijk opgepakt. Een gemeenschappelijke werkgroep is sinds september 2008 actief. Het plan van aanpak om te komen tot een programmaplan voor de ketensamenwerking is in de maak, maar nog niet vastgesteld (**mijlpaal 5.18**). Begin 2009 zal dit gereed zijn.

Vooruitblik 2009.

Het algemene beeld bij deze strategie is zorgelijk. Het ministerie van V&W voor de keten *mobilititeit* en het ministerie van VROM voor de ketens *duurzame leefomgeving* en *gebiedsontwikkeling stedelijk gebied/ wijken* moeten op korte termijn aangeven hoe binnen het ministerie de ketens concreet zijn belegd, welke activiteiten en planning hier bij hoort en op welke termijn het op te stellen plan van aanpak aan het GI-beraad ter vaststelling zal worden aangeboden.

Routekaart economische waardecreatie

3.6 Economische waardecreatie

Strategie 6 richt zich op het realiseren van randvoorwaarden voor economische waardecreatie door marktpartijen. Voor de in GIDEON benoemde **mijlpaal 6.3** *Vaststelling van richtlijnen met betrekking tot de toegankelijkheid en kosten van overheidsgeo-informatie* bevindt de strategiehouder, het ministerie van EZ, zich in de oriëntatiefase: specifieke acties voor het geodomein zijn in 2008 niet ondernomen en voor 2009 (nog) niet gepland.

Voortgang

Eind februari 2008 is met het indienen bij de Tweede Kamer van de Aanpassing Mededingingswet ter invoering van gedragsregels voor de overheid **mijlpaal 6.1** bereikt. De kamerbehandeling is echter een aantal keer uitgesteld en heeft nog niet plaatsgevonden. Het is onduidelijk of het wetsvoorstel uiteindelijk zal worden vastgesteld en of dit dan voor de zomer van 2009 zal gebeuren (**mijlpaal 6.2**). De precieze gevolgen van het wetsvoorstel voor de stimulering van economische waardecreatie door marktpartijen zijn op dit moment onduidelijk. De wijziging van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is in

voorbereiding (in de interdepartementale afstemmingsfase).

Knelpunten en risico's

De terughoudendheid van de strategiehouder, het ministerie van EZ, is een knelpunt voor het realiseren van deze strategie. EZ is zich aan het oriënteren op haar rol voor deze strategie. Toekomstige acties die zouden moeten bijdragen aan de totstandkoming van deze strategie zijn nog niet gepland.

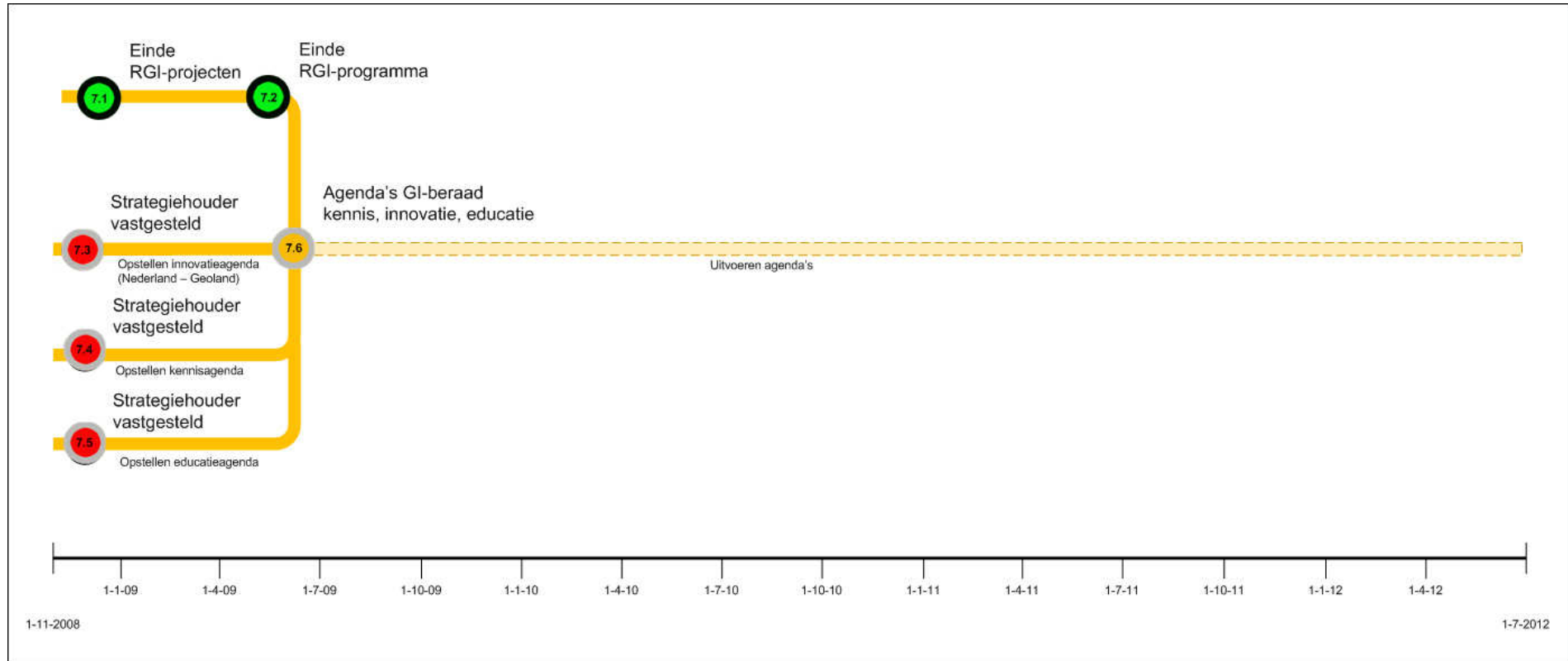
Het wetsvoorstel Markt en overheid geeft daarnaast op hoofdlijnen het kader aan hoe de overheid zich richting markt moet gedragen. Voor meer duidelijkheid zal het algemene kader moeten worden uitgewerkt per gegevensset (bijvoorbeeld per basisregistratie). Voor dit laatste zijn geen concrete acties gepland. Het door het GI-beraad aangekondigde onderzoek naar de feitelijke en juridische aspecten van vrije beschikbaarheid van overheidsinformatie kan op dit punt meer duidelijkheid scheppen. Dit onderzoek moet medio 2009 gereed zijn.

Vooruitblik 2009

De aanpassing van de Mededingingswet ligt bij de Tweede Kamer en daarmee buiten de invloedssfeer van strategiehouder. De wijziging

van de Wob wordt in 2009 verder vormgegeven en afgestemd. Het voornemen is deze in 2010 aan de Tweede Kamer aan te bieden. Gezien het vitale belang van deze strategie voor de nationale geo-informatie infrastructuur in het algemeen en het bedrijfsleven in het bijzonder is het van essentieel belang dat deze strategie voortvarend door de strategiehouder wordt opgepakt. Afstemming met het bedrijfsleven is hiervoor een noodzakelijke randvoorwaarde.

Routekaart kennis, innovatie en educatie

3.7 Kennis, innovatie en educatie

Strategie 7 richt zich op de stimulering van kennis, innovatie en educatie in het geo-domein. In GIDEON staat voor deze strategie één mijlpaal genoemd namelijk: *Tot 2009 RGI programma, na 2009 zal een voortschrijdende kennis-, innovatie- en educatie-agenda worden bijgehouden.* RGI-projecten zijn in de afrondende fase, sommige projecten zijn/ worden verankerd, en het programma RGI zal volgens planning op 1 augustus 2009 worden afgesloten. Ondanks diverse initiatieven op deelterreinen van deze strategie is er nog geen sprake van (de ontwikkeling van) een samenhangende kennis-, innovatie- en educatieagenda.

Voortgang

Mijlpaal 7.1, het afronden van de RGI-projecten, zal volgens plan voor het einde van 2008 worden gerealiseerd. Ook **Mijlpaal 7.2**, het afsluiten van het RGI-programma, zal naar verwachting op 1 augustus 2009 worden gerealiseerd. Een belangrijke ontwikkeling voor het geo-onderwijs is de oprichting de stichting Arbeidsmarkt Geodesie en Geo-informatie. Deze stichting is opgericht om de instroom van geo-studenten te

bevorderen, onderwijsvernieuwing in het geo-onderwijs te stimuleren en te zorgen voor een betere samenwerking tussen MBO, HBO en WO. Bovendien promoot de stichting het gebruik van geo-informatie in het onderwijs in het algemeen. **Mijlpaal 7.3, Mijlpaal 7.4 en Mijlpaal 7.5**, het aanwijzen van strategiehouders voor de deelterreinen kennis, innovatie en educatie, is niet gebeurd.

Voor het innovatiedeel is er met de voorbereiding van het Nederland Geoland programma een start gemaakt met de innovatie-agenda.

Knelpunten en risico's

Het belangrijkste knelpunt voor de uitvoering van deze strategie is de organisatie van het strategiehouderschap. Het Ministerie van OC&W werd zich pas eind 2008 bewust van de haar toebedachte rol voor deze strategie. Ondanks de verwevenheid van de verschillende thema's (kennis, innovatie en educatie) is het strategiehouderschap niet eenduidig belegd. Er is geen samenhangende visie voor en prioritering van geo-onderzoek en het geo-onderzoek is niet zichtbaar binnen nationale onderzoeksprogramma's als NWO. Voor wat betreft educatie zijn de beperkte

studentenaantallen bij zowel MBO, HBO als WO een blijvend zorgpunt.

Ander knelpunt is het ontbreken van een goede kennisinfrastructuur: er is slechts beperkte kennisdeling tussen overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven en de investeringen in kennisontwikkeling bij overheid en bedrijfsleven zijn beperkt en/of verschralen.

Vooruitblik 2009

Een voorwaarde voor het succes van deze strategie is het op korte termijn (begin 2009) benoemen van een of meer strategiehouders die zich committeren aan de GIDEON-strategie. Het is aanbevelenswaardig om te overwegen om per deelterrein (kennis, innovatie en educatie) een partij te benoemen als strategiehouder. Voor de terreinen kennis en innovatie kan gedacht worden aan de Nederlandse Commissie voor Geodesie (NCG). Voor innovatie is ook het Ministerie van EZ een mogelijkheid. Voor het deelterrein Educatie kan worden gedacht aan de Stichting Arbeidsmarkt Geo.

Dit moet voor de zomer van 2009 leiden tot het vaststellen door het GI-beraad van een (ambitieuze) samenhangende kennis-, innovatie- en educatie agenda, die daarna uitgevoerd dient te worden.

Hoofdstuk 4 Verantwoording

Gebruikte methodiek

De basis voor de voortgangsrapportages zijn de in de GIDEON-implementatiestrategieën gedefinieerde mijlpalen. Geonovum heeft aan de hand van schriftelijke vragenlijst bij strategiehouders geïnformeerd welke activiteiten hebben plaatsgevonden en gepland zijn om de GIDEON-mijlpalen te bereiken. Vervolgens zijn vertegenwoordigers van de strategiehouders op basis van de antwoorden uit de schriftelijke ronde geïnterviewd en is dit vastgelegd in een verslag. Op basis van de in GIDEON gedefinieerde mijlpalen en verzamelde voortgangsinformatie is per implementatiestrategie een routekaart opgesteld, zijn activiteiten benoemd en is door middel van de kleuren groen, oranje en rood aangegeven of de planning voor de mijlpalen op schema ligt. Dit is nader toegelicht in de begeleidende teksten. Voor sommige strategieën zijn nieuwe mijlpalen geformuleerd of bestaande mijlpalen aangepast en/of tijdspecifiek gemaakt.

Hierbij is gebruik gemaakt van het volgende bronmateriaal:

- Ingevulde vragenlijsten voor de implementatiestrategieën;
- Gespreksverslagen met de volgende personen: Dirk van Barneveld (VROM), Peter van Veen en Sabine Geerdes (BZK), Hans Nobbe en Arjan Levinga (RWS), Daphne Wassink (EZ), Arnold Bregt (RGI) en Martien Molenaar (NCG) .

Terugblik

De gekozen methodiek heeft goed gewerkt. Er is voortgangsmateriaal verkregen van alle strategiehouders. Het heeft geholpen om mijlpalen scherper en concreter te maken en daarmee de uitvoering van GIDEON echt vorm te kunnen geven. Door de strategiehouders aan te spreken staat GIDEON bij hen weer op het netvlies en worden ze geactiveerd om acties te ondernemen.

Het ontbreekt in de rapportage nog aan goed overzicht van de samenhang tussen de implementatiestrategieën. Bovendien wordt op dit

moment alleen gemonitord op de voortgang van mijlpalen. Er wordt echter niet gemonitord of de gestelde doelen ook daadwerkelijk gerealiseerd worden en of GIDEON voldoet aan de wensen van de gebruikers.

Vooruitblik

In 2009 zouden de volgende punten nadrukkelijk moeten worden meegenomen:

- Samenwerking met kenniscentrum e-overheid voor betere aansluiting bij de e-overheidsrapportage en gebruik te maken van daar aanwezige kennis en ervaring;
- Meer aandacht voor GIDEON-doelen en gebruikerswensen. Ook monitoren of doelstellingen GIDEON gehaald worden;
- Aansluiting zoeken bij INSPIRE-monitoring, die in 2009 ook vorm moet krijgen;
- Meer aandacht voor ondersteuning van strategiehouders en signalering van ongewenste ontwikkelingen.

Bijlage 1

Integrale planning en voortgang GIDEON 2008-2012

